

שיחה | ד"ר אופירה אילון, ראש תחום סביבה במוסד שמואל נאמן

"באקירוב יש איפה לתלות כביסה?"

הבנייה הירוקה בישראל לא רק שאינה ממריאה, אלא נראה שהיא נדחקת לשולי השיח הציבורי ולתחתית סדר העדיפויות של מרבית היזמים – בימים בהם מנסה הממשלה לקדם במהירות את הליכי התכנון ולהוריד את מחירי הדירות, בין השאר באמצעות מכרזים המעודדים בנייה זולה. במכתב ששלחה לאחרונה ד"ר אופירה אילון, ראש תחום הסביבה במוסד שמואל נאמן, הטכניון, אל שר השיכון אריאל אטיאס, מתריעה החוקרת בפני הסכנות הטמונות במכרזי "מחיר למשתכן" אותם מקדם אטיאס, ובמסגרתם זוכה הקבלן שהציע את המחיר הנמוך ביותר לדירה. "היבטים של בנייה ירוקה, הכוללים בעיקר סוגיות מהותיות של איטום, בידוד, איכות הויגוג ואלמנטים של הצללה, אשר להם השפעה מכרעת על צריכת

האנרגיה של הבניין, ובהתאם על תשלום חשבון החשמל של דייריו ועל פליטות גזי החממה ממנו, עלולים להיזנח אם ייבחר היזם שמציע את הדירה במחיר הנמוך ביותר", כותבת אילון. מכל הנושאים שכלולים

"אנחנו ב־OECD, אנחנו כבר לא יכולים לחפף. בוחנים אותנו וסופרים אותנו"

ב"איכות הסביבה", אומרת אילון, בנייה ירוקה היא הרבה פעמים גימיק שיווקי ללא תוכן אמיתי. אילון: "שיווקו את השכונה הירוקה בכפר סבא על ה'טיקט' הירוק, אבל אני לא יודעת כמה

האנרגיה וכסף ניתן באמת לחסוך שם. בעיני הציבור הישראלי, איכות סביבה זה למחזור, להפריד את בקבוקי הפלסטיק. כששואלים ישראלים אם יסכימו לנסוע בתחבורה ציבורית, הרבה לא מוכנים. האם הם מוכנים לתלות את הכביסה במקום לייבש אותה במייבש חשמלי? לא, זה כבר ממש פגיעה באיכות החיים שלהם."

במקום לחסוך חשמל, מגדלי מגורים רבים בישראל פשוט זוללים חשמל, משום שתוכננו כך שלמשל מקום למייבש כביסה חשמלי יש, אבל חבל כביסה – אין. וזה מקומם את אילון: "במגדלי אקירוב יש איפה לתלות כביסה? יש לנו בארץ רוח ושמש בשפע, אבל אין שם איפה לתלות כביסה". דירה ממוצעת צורכת חשמל בהיקף 7,000 קוואט"ש לשנה, או כ־3,500 שקל בממוצע

לשנה. הפחתה בהוצאות המיזוג מתרגמת לחסכון משמעותי בלי צורך להעלות את מחיר הבנייה. "חלונות שפונים צפונה מכניסים אור אבל לא את חום השמש. תכנון של תאורה טבעית לא עולה יותר כסף", אומרת

"תקן ירוק מינימלי, שלא יעלה בגרוש את מחיר הדירה, יחסוך 10%-15%"

אילון. "זה פשוט לא על סדר היום, זה לא יושב במודעות. זוהי רשלנות מקצועית של אדריכלים. גם מקבלי ההחלטות במשרדי הממשלה לא רעים, הם פשוט לא מבינים. זה לא צריך

אופירה אילון. "אפשר להשיג חסכון של 30%" (צילום: עינת לברון)

להיות בראש מעיניו של אטיאס, צריך רק לעניין אותו שזה חוסך כסף".

דירה "ירוקה" אינה בהכרח יקרה יותר לצרכן מדירה רגילה. "תקן ירוק מינימלי, שלא יעלה בגרוש את מחיר הדירה, יחסוך 10%-15% בהוצאות תאורה ומיזוג אוויר על ידי תכנון נכון של אור טבעי, אוורור, והכיוון אליו פונה בניין", אומרת אילון. "אפשר גם להשיג חסכון של 20%-30% אם משקיעים בבנייה ירוקה שמעלה את מחיר הדירה ב־5% עד 7%."

בהתאם להחלטת ממשלה שהתקבלה השנה, מדינת ישראל נמצאת בתהליך של הפחתת פליטות גזי חממה בשיעור של 20% עד שנה 2020. "כ־6% מההפחתה נזקפים לזכות בנייה חדשה ירוקה, מודעת-אנרגיה למגורים. התאמות של בנייה קיימת לתקנים יקרות לאין שיעור – עד פי חמישה או שישה מהטמעה של תקני בנייה ירוקה בשלב הבנייה", מסבירה אילון. "אנחנו ב־OECD, אנחנו כבר לא יכולים לחפף, להגיד 'זה לא רלוונטי לנו, ביי'. בוחנים אותנו וסופרים אותנו, הקץ לשאננות".

● עינת פזפרנקל